

Nr 175.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående uppförande af en fredsexpeditions- och bostadsbyggnad i Boden; gifven Stockholms slott den 10 april 1912.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva,

att af fjärde hufvudtitelns allmänna besparingar ett belopp af ett-hundratrettiosextusen kronor må tagas i anspråk för uppförande af en fredsexpeditions- och bostadsbyggnad i Boden.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas Riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

David Bergström.

*Utdrag af protokollet öfver landtförsvarsärenden, hållet inför
Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet
å Stockholms slott den 10 april 1912.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve EHRENSVÄRD,
Statsråden: PETERSSON,
 SCHOTTE,
 BERGSTRÖM,
 PETRÉN,
 STENSTRÖM,
 LARSSON,
 SANDSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Bergström föredrog härefter frågan om uppförande af en fredsexpeditions- och bostadsbyggnad för kommandantskapet i Boden och anförde härvid:

Den personal,
för hvilken
byggnaden
afses.

»Enligt nådigt bref den 21 december 1906 skall kommandantskapet i Boden utgöras af kommandant, stabschef, 2 adjutanter, artilleribefälhafvare, fortifikationsbefälhafvare, fästningsintendent, fästningsläkare, fästningsveterinär, fästningspastor och fästningsauditör. Enligt särskilda bestämmelser lyda dessutom under kommandanten och äro att räkna till kommandantskapet poliskommissarie och brandchef.

I början af år 1909 uppstod fråga om expeditionslokaler och bostäder för nämnda personal äfvensom för tre hos fortifikationsbefälhafvaren anställda biträden, nämligen arbetschefen, en adjutant och en fortifikationskassör. Angående dessa biträdens nödvändighet för kommandantskapet

anförde kommandanten i skrifvelse den 13 januari 1909, att äfven efter det Bodens fästningsanläggning blifvit fullbordad inom då fastställd ram fortifikationsbefälhafvaren behöfde biträden för utöfvandet af sin befattning. Fortifikationsbefälhafvaren vore nämligen föredragande för alla frågor, som rörde de permanenta verkens och befintliga kasernetablissemangs och byggnaders underhåll samt förvaltningen af Kronan tillhöriga fastigheter och markområden, äfvensom för frågor, som rörde uppförandet af nya erforderliga byggnader, underhållet af kommunikationerna inom fästningen (landsvägs-, telegraf- och telefonförbindelser), fästningens skanstygs- och byggnadsmaterialförråd m. m. dylikt. Dessutom vore han föredragande för de trupptekniska (undantagandes artilleritek-niska) ärendena samt för alla frågor, som stode i samband med den fortifikatoriska delen af fästningsförsvaret och fästningens fortifikatoriska rustning. Toge man i betraktande omfattningen af alla dessa ärenden och därtill erinrade sig, att i Boden då funnes eller enligt plan komme att finnas kasernetablissemang för fyra truppförband, ett garnisonssjukhus, en kommandantsbyggnad, en tygstation och en förplågnadsanstalt, att det funnes ett betydande antal exproprierade byggnader att öfvervaka och underhålla, samt att kommunikationerna ständigt kräfde uppsikt och underhåll och att planer måste uppgöras för de förstärkningsarbeten, som af trupperna borde utföras i fredstid, m. m. dylikt, så insåges lätt, att fortifikationsbefälhafvaren, som själf borde vara regementsofficer, måste hafva minst två fortifikationsofficerare till biträde. Den ene, kapten, skulle hufvudsakligast vara arbetschef för de permanenta verkens underhåll, för underhållet af öfriga anläggningar, såsom väg-, telegraf- och telefonförbindelser, samt för utförandet af nya byggnader. Den andre skulle vara biträde i öfriga ärenden och tillika fortifikationsbefälhafvarens adjutant. Såsom nyss nämnts borde fortifikationsbefälhafvaren hafva uppsikt öfver det för fästningen gemensamma fästningsbyggnadsmaterial- och skanstygsförrådet. För uppbörden vid och förvaltningen af detta förråd måste finnas en förrådsförvaltare, hvilken tillika kunde handhafva och vara redogörare för de medel, som anvisades till underhållet af de till fästningsanläggningen hörande permanenta verken, batteriplatserna, förstärkta förpostställningarna och kommunikationerna.

I början af år 1909 använde kommandanten med stabschef och adjutanter till expeditionslokaler vissa rum i Norrlands artilleriregementes kasernetablissemang i Boden, men särskilda expeditionslokaler voro för dem afsedda i bottenvåningen af den kommandantsbyggnad, som då

I början af år 1909 befintliga lokaler för kommandantskapets personal.

var under uppförande. Äfven fortifikationsbefälhafvaren med biträden hade expeditionslokaler i Norrlands artilleriregementes nyssnämnda kasernetablissemang. För återstoden af kommandantskapets personal saknades expeditionslokaler.

Hvad åter angår bostäder, så funnos sådana:
 för kommandanten och stabschefen i kommandantshuset,
 för kommandantens adjutanter vid respektive truppförband,
 för artilleribefälhafvaren i en af Norrlands artilleriregementes två befälsbyggnader,

hvarjämte fortifikationsbefälhafvaren och arbetschefen tillsvidare erhöle inkvartering i Bodens ingenjörkårs befälsbyggnad.

För den civilmilitära personalen saknades däremot bostäder i Kronans hus.

Förslaget till
 1910 års
 Riksdag.

Sedan generalmajoren m. m. L. Tingsten, öfversten m. m. C. E. Grill, öfverstelöjtnanten m. m. friherre U. L. C:son Sparre, ledamoten af Riksdagens Första kammare, majoren m. m. friherre O. H. A. Fleming, kaptenen m. m. E. C. Erikson samt ledamöterna af Riksdagens Andra kammare, bruksägaren m. m. A. Ekman och hemmansägaren P. Nilsson i Bonarp i egenskap af särskildt tillkallade sakkunniga yttrat sig i frågan, framlades för 1910 års Riksdag ett förslag, som gick ut på, att de i kommandantshuset varande expeditionsrummen för kommandanten med stabschef och adjutanter icke skulle användas för afsedt ändamål, utan reserveras för den civilmilitära personalen med undantag af fästningsintendenten,

samt att för en kostnad af 151,000 kronor skulle uppföras två flyglar till kommandantshuset, innehållande:

den ena expeditionslokaler för kommandanten med biträden, artilleribefälhafvaren, fortifikationsbefälhafvaren med biträden och fästningsintendenten äfvensom bostad för fortifikationsbefälhafvarens adjutant, samt

den andra bostäder för fortifikationsbefälhafvaren och hans två öfriga biträden: arbetschefen och fortifikationskassören.

För fästningsläkaren beräknades bostad kunna beredas i den s. k. Petréska villan, och fästningsintendenten ansåg man kunna erhålla bostad i det blifvande intendenturetablissemanget. Hvad öfrig civilmilitär personal angick, fann man det icke nödvändigt, att kronan tillhandahölle densamma bostäder.

1910 års
 Riksdags
 skrivelse.

I skrivelse den 1 juni 1910 (Nr 4 punkt 32) anförde emellertid Riksdagen, att det ådragit sig Riksdagens uppmärksamhet, att det då framlagda förslaget till beredande af lokaler för fredsexpeditionen för

kommendantskapet i Boden i väsentlig mån afveke från det sätt, man förut tänkt sig för lösningen af denna fråga. Af handlingar, som varit för Riksdagen tillgängliga, framginge, att man tidigare ansett, att krigsexpeditionens lokaler skulle kunna användas jämväl för expeditionen i fredstid, i hvilket fall nybyggnad i den utsträckning Kungl. Maj:t föreslagit icke skulle för ändamålet erfordras. Och då Riksdagen af den föreliggande utredningen icke blifvit öfvertygad om, att icke lämplig anordning för tillgodoseende af ifrågavarande byggnadsbehof skulle kunna på annat sätt med mindre kostnad åstadkommas, hade Riksdagen icke ansett sig kunna för det dåvarande bifalla Kungl. Maj:ts proposition i detta hänseende.

Hvad beträffade bostadsbyggnaden för fortifikationsbefälhafvare, arbetschef och fortifikationskassör i Boden, hade Riksdagen velat erinra om, att Kungl. Maj:t i samma statsverksproposition under fjärde hufvudtiteln begärt ett anslag å 150,000 kronor för uppförande af en befälsbyggnad för Norrbottens regemente — en framställning, som Riksdagen bifallit med någon nedsättning i anslagets belopp. För berörda anslag skulle uppföras en byggnad, inrymmande 6 lägenheter för gifta kompaniofficerare samt 3 dubletter för ogifta officerare. Om denna plan komme till utförande, torde därmed följa en afsevärd lättnad uti bostadsförhållandena på platsen. Då Riksdagen, särskildt med hänsyn därtill, icke funne det vara ådagalagdt, att bostäder icke kunde beredas för fortifikationsbefälhafvaren, arbetschefen och fortifikationskassören annorledes än medelst den föreslagna nybyggnaden, funne sig Riksdagen för det dåvarande ej heller kunna biträda Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

I nådigt bref den 10 juni 1910 anbefalldes arméförvaltningens fortifikationsdepartement att efter samråd med kommendanten i Boden inkomma med nytt förslag till beredande af lokaler för fredsexpeditionen för kommendantskapet i Boden, med iakttagande af hvad Riksdagen sålunda uttalat.

Så snart Riksdagens beslut i denna byggnadsfråga blef känt, lät kommendanten den rent militära expeditionen och fästningsintendentens expedition inflytta uti kommendantsbyggnaden, där de till expeditionslokaler afsedda rummen användas på följande sätt:

de två arkivrummen i våningen en trappa upp tjäna till ämbetsrum för kommendanten samt inrymma artilleribefälhafvarens expedition, krigsexpeditionens fyra rum i bottenvåningen användas: ett till föredragningsrum, ett för stabschefen, ett till kanslirum (för adjutanterna) och ett till rum för skrifbiträde,

Åtgärder i
anledning af
Riksdagens
skrifvelse.

de rum i bottenvåningen, som äro afsedda till telegrafexpeditionsrum och apparatrum samt till bostad för telegrafist, äro tillsvidare upplåtna till fästningsintendenten.

De använda expeditionerslokalernas otillräcklighet.

Uti skrifvelse den 19 augusti 1910 till fortifikationsdepartementet anförde kommandanten, att det hela sommaren varit nödvändigt att elda bottenvåningen i kommandantsbyggnaden. Utrymmet vore såväl i arkivrummen som uti de fyra krigsexpeditionsrummen mycket knappt och den fria golftytan vore så liten som den gärna kunde vara. Att ytterligare expeditioner skulle kunna anordnas uti kommandantsbyggnaden vore otänkbart. Så snart krigstelefonnätet i Boden blefve färdigt, hade fästningsintendenten icke någon expeditionerlokal, och så snart den batterilokal uti Norrlands artilleriregementes kasernetablissemang, som användes till expeditionerlokaler åt fortifikationsbefälhafvaren, toges i anspråk af trupp, hade sistnämnde befälhafvare, tillika byggnadschef, icke några expeditionerlokaler. Sådana funnes ej heller för fästningsläkaren, fästningsveterinären, fästningspastorn, fästningsauditören, fästningspoliskommissarien och brandchefen.

Nytt förslag från fortifikationsdepartementet.

I senare hälften af 1910 uppgjorde fortifikationsdepartementet ett nytt förslag, som afsåg att för en kostnad af 136,000 kronor omkring 100 meter nordväst om kommandantskapshuset uppföra en enda byggnad, innehållande både expeditionerlokaler och bostäder.

I bottenvåningen skulle inredas:

expeditionerlokaler: för fortifikationsbefälhafvaren med biträden: arbetschefen, adjutanten och fortifikationskassören.....	7 rum
» för fästningsläkaren, fästningsveterinären, fästningspastorn, fästningsauditören, fästningspoliskommissarien och brandchefen	3 rum
	däraf ett jämväl skulle användas såsom krigsspelrum.

I våningen 1 trappa upp skulle anordnas:

bostad för arbetschefen	5 rum,	jungfrukammare och kök,
» för fortifikationskassören	3 »	» »

I våningen 2 trappor upp skulle anordnas:

bostad för fortifikationsbefälhafvaren.....	6 rum,	jungfrukammare och kök,
» för posthafvande officer	3 »	» »

I sammanhang härmed anställdes äfven utredning, huruvida ej fortifikationsbefälhafvaren med sina biträden skulle kunna inkvarteras i någon annan af befälsbyggnaderna i Boden. Då emellertid endast Norrbottens regemente ännu fått sitt styrkeförhållande definitivt bestämdt, utgick man i fråga om inkvarteringsförhållandena för öfriga truppförband från beräkningar och icke från förhandenvarande förhållanden. Beträffande antalet *hushållslägenheter* för officerare med vederlikar vid dessa truppförband beräknade man härvid, att det borde finnas hushållslägenheter för samtliga regementsofficerare och kaptener — regementsintendenten medräknad — oberoende af huruvida de voro gifta eller icke, enär dessa personer borde kunna hafva eget hushåll. I fråga om subalternofficerarna borde dylika lägenheter beräknas för halfva antalet löjtnanter.

Utredning
angående
bostadsförhål-
landena i
Kronans hus
i Boden.

Med dessa utgångspunkter anförde kommandanten i skrifvelse den 19 september 1910, att den verkliga bristen på lägenheter enbart för gifta kompaniofficerare vid *Norrbottens regemente* redan då uppginge till 10, och att således, därest inga förändringar uppstode inom regementet, det efter den beviljade nya befälsbyggnadens för samma regemente uppförande, hvilken komme att innehålla 6 hushållslägenheter, skulle återstå att bereda inkvartering för fyra regementet tillhörande gifta kompaniofficerare. Att förhållandena i framtiden skulle komma att undergå någon förbättring, med mindre än att inkvarteringsmöjligheterna ökades, vore icke att förvänta, enär äktenskapsfrekvensen, som för det dåvarande vore jämförelsevis låg inom regementets officerskår, syntes vara i stigande, hvarför någon möjlighet icke förefunnes att vare sig då eller framdeles vid detta regemente bereda inkvartering för ifrågavarande personal af fortifikationen.

Styrkan af *Boden-Karlsborgs artilleriregementes detachements* officerspersonal med vederlikar — läkaren häri ej inräknad — vore ännu icke definitivt bestämd, men torde komma att räkna:

- 1 öfverste,
- 1 öfverstelöjtnant,
- 1 major,
- 12 kaptener,
- 12 löjtnanter, och
- 6 underlöjtnanter.

Till inkvartering af denna personal, hvilken enligt förut angifna beräkningsgrunder torde komma att behöfva 21 hushållslägenheter, funnes endast 12 sådana, hvadan den sannolikt uppstående bristen å dylika lägenheter torde komma att uppgå till 9.

Då därtill komme att redan för hösten 1910 samtliga vid detachementet befintliga hushållslägenheter med all sannolikhet blefve upptagna,

kunde således därstädes hvarken då eller framdeles beräknas inkvarteringsmöjligheter för fortifikationspersonalen i fråga.

Styrkan af *Bodens ingenjörkårs* officerspersonal med vederlikar — läkaren häri ej inberäknad — vore likaledes ej definitivt bestämd, men torde kunna antagas komma att uppgå till:

1 regementsofficer,

6 kaptener, och

13 subalternofficerare (en fortifikationskassör inräknad).

Enligt förut tillämpade inkvarteringsgrunder skulle för inkvartering af denna personal åtgå 12 hushållslägenheter. Endast 7 sådana finnes, hvaraf dock en, afsedd för fortifikationskassören, ej vore fullt ordnad, hvarför bristen å dylika lägenheter i framtiden torde kunna antagas blifva 5. För det dåvarande vore fortifikationsbefälhafvare och arbetschef inkvarterade i kårens befälsbyggnad, men torde detta knappast låta sig göra längre än till och med 1911 års utgång. Vid ingenjörkåren kunde således ej heller bostäder beredas för ifrågavarande fortifikationspersonal.

Styrkan af *Norrlands artilleriregementes detachements* personal af officerare med vederlikar vore ej heller definitivt bestämd, men torde kunna beräknas sålunda:

2 regementsofficerare,

9 kaptener (däraf 1 intendent),

15 subalternofficerare (däraf 1 veterinär).

Det antal hushållslägenheter, som kräfdes för inkvartering af denna personal, skulle enligt förut tillämpade grunder uppgå till 16. Då detachementet förfogade öfver endast 11 dylika lägenheter, skulle således en sannolik brist af 5 komma att uppstå. För närvarande finnes ett öfverskott af 4 lägenheter, på den grund att haubitsdivisionen ännu ej ditflyttat. Dessa lägenheter vore emellertid disponerade för inkvartering af garnisonen tillhörig officerspersonal, hvilket förhållande icke kunde beräknas före haubitsdivisionens ditflyttning komma att undergå sådan ändring, att fortifikationspersonalen i fråga därstädes kunde beredas bostäder, och efter det haubitsdivisionen inflyttat torde, som förut visats, i stället för öfverskott af lägenheter, snarare en brist på 5 dylika komma att uppstå. Någon möjlighet att vid *Norrlands artilleriregementes* etablissemang i Boden inkvartera fortifikationsbefälhafvare, arbetschef och fortifikationskassör finnes således icke och komme ej heller att finnas.

I samma skrifvelse undersökte kommandanten äfven, i hvad mån den beviljade befälsnybyggnaden för Norrbottens regemente kunde anses komma att så lätta bostadsförhållandena inom Bodens municipalsamhälle, att ifrågavarandefortifikationspersonal där kunde finna passande hushållslägenheter att hyra.

Utredning angående bostadsförhållandena i öfrigt i Bodens municipalsamhälle.

Hushållslägenheterna i Kronans byggnader därstädes räknade för regementsofficerare 6 rum, kök och jungfrukammare, för kaptener 5 rum, kök och jungfrukammare samt för subalternofficerare 3 à 4 rum, kök och jungfrukammare. Samma bostadsutrymme torde väl böra beräknas äfven i fråga om hushållslägenheter för officerare och vederlikar i enskilda fastigheter inom municipalsamhället, hvarest i allt fall hyreslägenheterna vore mycket underlägsna både i fråga om ombonad, inredning och bekvämligheter. Vatten- och afloppsledningar saknades exempelvis helt och hållet.

För fortifikationsbefälhafvaren borde således beräknas en våning om 7 rum och kök, för arbetschefen en om 6 rum och kök samt för fortifikationskassören en om 5 rum och kök.

Inom municipalsamhället utgjordes de allra flesta lägenheterna af sådana, som räknade mindre än 4 rum och kök. Af upprättad tablå framginge, att i hela Boden icke mera än 2 våningar funnes till uthyrning, hvilka med hänsyn till utrymmet kunde anses jämställda med en regementsofficers våning i Kronan därstädes tillhöriga byggnader. Af lägenheter om 6 rum och kök funnes endast 3 samt af lägenheter om 5 rum och kök endast 4.

Med undantag för den i ett ännu icke färdigbyggdt hus befintliga våningen om 7 rum och kök vore samtliga dessa våningar redan uthyrda, och någon anledning funnes icke att antaga, det någon af dem skulle kunna förhyras af ifrågavarande fortifikationspersonal, med mindre än att för desamma då utgående hyresbelopp afsevärdt höjdes.

Såge man till våningar med mindre utrymmen — om 4 rum och kök, motsvarande 3 rum med jungfrukammare och kök — blefve förhållandet enahanda, hvarförutom så små lägenheter knappast kunde anses tillräckliga för fortifikationsbefälhafvaren och arbetschefen, när desamma måste beräknas hafva för stora familjer för att kunna vara nöjda med så knappa utrymmen — båda dessa tjänstinnehafvare vore nämligen gifta och hade tre barn hvardera.

Den enskilda byggnadsverksamheten i Boden hade under de senare åren visat sig vara af synnerligen ringa omfattning, och det torde icke kunna antagas, att någon afsevärd ändring däri inom rimlig tid kunde komma att

äga rum. Förutsatt således, att det verkligen vore rättvist eller billigt att i fråga om rätten till inkvartering försätta ifrågavarande fortifikationspersonal uti en undantagsställning gent emot de öfriga officerarna, tillhörande Bodens garnison — en undantagsställning, som helt visst skulle te sig egendomlig, då man betänkte, att på dessa tjänstinnehafvare fallit tyngden af det arbete, som varit förenadt med det militära Bodens tekniska uppbyggande — skulle det dock säkerligen komma att visa sig hart när omöjligt för denna personal att inom Bodens samhälle förskaffa sig drägliga bostäder, med mindre än att alldeles för små och otillräckliga våningar skulle förhyras.

Fortifikations-
departemen-
tets hem-
ställan.

Fortifikationsdepartementet ansåg behofvet af den föreslagna nybyggnaden vara till fullo ådagalagdt och hemställde i skrifvelse, som den 26 januari 1911 inkom till Kungl. Maj:t, att ett anslag af 136,000 kronor måtte hos 1911 års Riksdag äskas till uppförande af en freds-expeditions- och bostadsbyggnad för kommandantskapet i Boden.

Kungl. Maj:ts
beslut.

Genom beslut den 10 februari 1911 fann emellertid Kungl. Maj:t den gjorda framställningen icke föranleda till någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Fortifikations-
departemen-
tets förnyade
hemställan.

Fortifikationsdepartementet har emellertid funnit behofvet af ifrågavarande byggnad vara ytterst kännbart, och då något annat till buds stående och mindre kostnad medförande sätt att tillgodose detta behof icke kunnat utfinnas, har arméförvaltningen i underdänig skrifvelse den 25 oktober 1911 ånyo hemställt, att Kungl. Maj:t täcktes hos Riksdagen äska ett anslag af 136,000 kronor för uppförande för kommandantskapet i Boden af en expeditions- och bostadsbyggnad i enlighet med det den 26 januari 1911 till Kungl. Maj:t ingifna förslaget. Arméförvaltningen har härvid anfört, att Riksdagens afslag å den år 1910 gjorda framställningen enligt de därvid gjorda uttalandena icke syntes innebära något underkännande af behofvet utaf en sådan byggnad, utan endast ett återförvisande af ärendet för att möjligen vinna en billigare lösning af frågan.

Departements-
chefen.

Af hvad kommandanten anfört har jag blifvit öfvertygad om nödvändigheten af, att vid kommandantskapet i Boden framdeles finnas såsom nu två ingenjööfficerare förutom fortifikationsbefälhafvaren samt att det därjämte finnes en fortifikationskassör; och har jag ytterligare styrkts i denna uppfattning genom en från chefen för fortifikationen infordrad utredning i ämnet.

För nu nämnda personal likasom för kommandantskapets personal i öfrigt måste naturligtvis finnas nödiga expeditionslokaler; och då numera alla de kommandantskapets expeditionslokaler, som redan uppförts för sådant ändamål, blifvit tagna i anspråk, torde intet annat återstå än att uppföra ytterligare expeditionslokaler.

Sedan det vidare numera blifvit utredt, att tillfredsställande bostäder för nyss nämnda fortifikationspersonal icke stå att erhålla i privata byggnader i Boden och icke kunna påräknas i Kronans byggnader därstädes, synes mig staten icke håller böra längre undandraga sig att genom nybyggnad bereda erforderliga bostäder åt samma personal.

Mot det föreliggande förslaget att sammanföra både expeditionslokaler och bostäder i samma nybyggnad har jag intet att erinra. Kostnaderna blifva härigenom afsevärdt mindre än enligt de beräkningar, som betingades af nybyggnadsförslaget till 1910 års Riksdag.

På samma gång jag sålunda funnit goda skäl i och för sig tala för ett återupptagande af denna byggnadsfråga, anser jag mig böra framhålla, att det med hänsyn till viktiga förläggningsfrågor är af den största betydelse, att de lokaliteter, som nu tagas i anspråk för fortifikationsbefälhafvarens i Boden expedition, med första möjliga blifva att tillgå för sitt egentliga ändamål.

Att hos Riksdagen äska ett extra anslag för de nu beräknade kostnaderna, 136,000 kronor, till en fredsexpeditions- och bostadsbyggnad i Boden torde icke behövas, då fjärde hufvudtitelns allmänna besparingar för närvarande lämna tillgång till kostnadernas bestridande.

Jag hemställer alltså, det Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen medgifva,

att af fjärde hufvudtitelns allmänna besparingar ett belopp af ett-hundratrettioextusen kronor må tagas i anspråk för uppförande af en fredsexpeditions- och bostadsbyggnad i Boden.»

Till denna departementschefens, af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställen täcktes Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna nådigt bifall; och skulle till Riksdagen aflåtas proposition af den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:

Erik von Horn.